

ՄԵՆՇԻՆԻ ԲԵՆԻՆ 120
ԱՅԻՐ ԿԱՐԵՐ 60
ՄԵՆՇԻՆԻ ԲՈՒԹԱՐ ԻՆՏԵՐԵՐ 30
ՄԵՆՇԻՆԻ ԲՈՒԹԱՐ 80

ՏԵՐԸ ԽՈՒՐԷՆԷ ԻՆՏԵՐԵՐ ԿԱՐԵՐ
ՏԵՐԸ ԽՈՒՐԷՆԷ ԿԱՐԵՐ
ՏԵՐԸ ԽՈՒՐԷՆԷ ԿԱՐԵՐ
ՏԵՐԸ ԽՈՒՐԷՆԷ ԿԱՐԵՐ

Իտալիայի միջին Պեյզանտա ճառագողի քեյպիտալի թաղաքի ճիվարնա ԵՖ 65

ԱՍԻՍԻՆԷ 16 ԹՈՒՆՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Արդիար Արդիարնան իմպարալա
Արդիարնան կեօրիլն վարագարի
չիւքրանիէ պէր վեճհի արթի թէր-
ճէմէ օլունմուշ տուր:

Օսմանլը ճէմաթարը միւնսն-
տա հէրսինտէն զիւտաթէ կըմէնիւ-
րին էօմլը մանէվիլէրի միւթէնէ-
սիլէն էճառառտան էվլատա թէվ-
տիլ նազլիւթ վէ հիւսիւթ է-
տառը իւզէրինէ վէ պիր սուրլիթ
մէթինէտէ միւթէնէ տուր:

Պիր թագըմ գալմար, էրմէնի
միւթէնի մանէվիլէրի մէջէնէ կէ-
թիւթը օլունգարը պիր զէմանտա,
միւթէնի մէջէնէ, Օսմանլը սանճա-
ղը ալթընտա մազարը հիւսիւթ օլ-
մուշ, վէ ըսաթ իւզէնէ ալմաղա վէ
եաշամաղա պաշարը տուր:

Իշլէն օ զէմանտան պէրու պէշա-
սըր կէշմիշ, վէ միւտաթի մէջէնէ
ըէ զարթնտա էրմէնի միւթէնի միւ-
թի Օսմանլէնին ըսաթ օլունգու-
նա, վէ էրմէնիլէրին տէ, օ սանէյի
մէրահիմպէտէտէ առաւտէնիլն իւմի
ու աման օլունգարընա իւքեթ
օլմուշ տուր:

Խանէտանը ալը Օսմանլէնէ միւ-
տու օլան ֆէրթի մէրհամէթ չէվ-
թիլու Բատիլանըմը սուլթան Ապտ
իւլէմիտ իւմը սանի էֆէնտիմը
հաղթէթլէրին շախարընտա մէվ-
ճուտ տուր:

Օն պէշ սէնէտէն պէրու մէմալիքի
մահրուսէյի Շահանէտէ առաւտէնի-
լին իւմի ու աման օլան էհալիի սա-
տըգէտէն տիւլարը ֆէլաթէթ օլան-
լար հաղթէնտա իւլարը պոլլուլան
ուլունգը մէրհամէթի Սէնիլէ, հէր
կիւն տալմաթը իսպրիլէյի Շէհիլնա-
հիլին թէքրարընա վէսիլէ օլմաղա
տուր: Ձիւնքի, նէրէտէ պիր կէօղ
եաշը վար իսէ, թարաթը էշրէֆի
հաղթէթի Ապտ իւլէմիտ իւմիտէն
օրաեա պիր թէսէյիլի էթթիլմէքտէ
տուր:

Շէվթէթմէապ էֆէնտիմիլին աղ-
ու հիւթէթի թէքմիլ ճիւնանը տիւ-
լարը հաղթէթ իտիկէլտիլի կիպի,
մէրհամի պիղաեթսի տէ ճիւմէնի
թէսանէթպտէ պրաղըթ: Շէօյլէ
քի, Բատիլանը ալթմաշ էֆէնտիմի
հաղթէթլէրին վէլատէթլէրիլն մէ-
մալիքի մահրուսէյի Շահանէտէ միւ-
շէրէթ օլունգու կիւն, ճէնապը
Հաղթէթ էէտը իւսհիսիլին Անըն ալը
իւզէրինէ վաղ իլէ աղլու հիւթէթլէ
թէճհիլ իթմիշ, վէ պէշիլի իւզէրի-

նէ նէղարէթ իթմէք իշին, պիրի
մէրհամէթ վէ տիկէրի իսպրիլանը
մէլէթլէրի օլարագ իքի մէլալիքէ
իրաւ պոլլուլմուշ տուր: Աղլու
հիւթէթ մէնպար վէ մէրհամէթ ու
իսպրիլանը մէմէթլէրին զանա-
լարը ալթընտա սըղընան պիր գալ-
պին սահիպի օլան Բատիլանը զիւլա-
նըմըն սէրիլի սալթանաթը Օսմա-
նիլէնէ զիւնէթպալը ինչալ օլունգ-
լարը կիւն հիւթէթլէրի Օսմանլէնէ
իշին պիր էէվմի սաաթէթ օլմուշ
տուր:

Ճիւլունը միւմիւնէնուսը Հիւմա-
եուլարը ըուզը ֆիրուզը սալթանա-
թը Սէնիլէն իշին պիր տէվրի ճէա-
տէ մուգատտէմէ օլմուշ, վէ էհա-
լիլի Օսմանլէնէ նամը նամիլի հաղթէ-
թի Շէհիլնալիլի զիւր իթմէք իս-
թէթիքէ, եալընը «Ապը միւշֆի-
գիլիլ» թապիրինի գուլանմաղա
պոլլունմուշ տուր: Իշլէն օ Ապը
միւշֆիգիլիլ իտիլքի, յուլմարըն
Շիւնի աղլաթը քէնտի էրմէնի էվ-
լաթարըն տա էգսէրնէվ միւթթաղ-
րաղը շիւքրան իլլէտիլէր: «Աթիլ
իթմիթ», ալթըգ աղլամանը շատ
ու իւնտան օլուն» պոլլունտուլար:

Իշլուն «Աթիլ իթմիթ» թապիրի
թէտէրանէսին պիր թիւն լէզէթի-
նի, պիրթիւն թէէսիթարընը, պիր-
թիւն գուլվէթի ճաղիպէսին պիր
մէվղու ֆ տէրէճէսինտէ հիւս իտէ-
պիլէն օլմաղա:

Իշլուն աթիլ ալիլի ճէնապը Բատի-
լանի յուլմարըն Շիւնի կիւնիւ ու-
մուլ էրմէնի միւթէնի մէտեուլը
միւնէթ վէ շիւքրան իլլէմիշ, վէ ա-
պիլլէրի թալիլիլէ պոլլունտուլարագ,
Ս. Միւնը կիւնէսին աղլապա վէ
անըպապը իլէ պիրիլքտէ կէշիլմիշ
օլան էրմէնիլէրին, իշլուն էսէրի
լուլթի վէ մէրհամէթի Սէնիլէտէն
հասը օլան հիւսիլնաթը միւնէթ տա-
րանէսին հաղթէթլէն ճէլպ իլլէմիշ
տուր:

Պէն իսէ, օ կիւնէնի եալընըգնա
թէվթըֆիլանէտէ կէշիլէրէք, պիր-
թիւն պիրթիւն տիւլարըն էէիս օլ-
ունտուլմ հալտէ, մէրհամէթլու վէ
չէֆաղաթլու Բատիլանըմը էֆէն-
տիմիլ հաղթէթլէրին ֆէրտաթը կի-
ճէ սէպիլիլմի թալիլիլէ իլէ, պէնի
իհեա պոլլունտուլարընտան տօլանը
հաղթը աղտէսի Հիւմաեուլարըն-
տա գալպէն հիւս իթմիլիլմի միւ-
նէթ տարընը սուլթէթի ալէնիլէտէ
նաթըլ աղ վէ թարիլի իտիպիլէճէ-
կիլմի պիլէմէմ:

Պաղը թէսաթիլաթը զարիպէ,
գանուլ նաղարընտա պէնի միւլթիլմ
կէսթթէթէթ օլունգ, լաթին ֆիլք-

րի ճէլիլի ճէնապը Բատիլանի հէր
նիղամըն, հէր գանուլն ֆէվգիլնտէ
տուր:

Մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէլէ-
րինտէ հէր գանըն ուրըֆ վէ տէրէ-
ճէտէ օլունտա օլուն, թէպաթի
Շահանէլէրինտէն քիւնէնի վէ էր-
պաղը գալէմէն հիւ պիրիլն ուս-
լթանաթը Սէնիլէլէրինէ գարը
գալպինտէ էֆէրաթը իսպրիլանէ-
տէն պաշապ պիր չէյ պէսլէմէն-
ճէլիլի համիլի էէկէնէնի մաթ-
պունթ օլան չէվթէթմէապ էֆէն-
տիլիլ հաղթէթլէրի էէք ալէա պի-
լիլէր: Պիւնէն ալէյհալէմի մաթ-
պունթ տա ըրգ վէ էտէպիլլէ շալըն
պիր աճիլիլ մահիլ օլունգ կիլթէսինի
րիլալ ալիլի Հիւմաեուլարըն թէճ-
վիլ պոլլունտուլար:

Էօմիլիլ, չէվթէթլու էֆէնտի-
միլ հաղթէթլէրինէ պօրճու օլուն-
ղունտան, միւտաթիլի հաեթթըմտա
ճէմիլէթի իթթիմիլիլէնի քեաթ-
ֆէյի սընթլարընտա, հիւսիլնաթը
ճէլիլիլ ըսաթմանէլէրին վէ աղլու
հիւթէթի Հիւմաեուլարընը ալար-
տէյի զէպանը ալլա իտէրէք հիւսի
միւնէթ տարանէմի տալիմա նէր ի-
տէճէկիլմ:

Պիլ չիմիլիլ էրմէնիլէր, ապա ու
էճառաթըմըտան զիւտաթէ պալթի-
եարըգ: Ձիւնքի, աղլու հիւթէթի
իլէ էվթօլունըն աղլու հիւթէթիլի
տիւլարը հաղթէթ իտէն վէ մէրհի-
մի շալիլէսի իլէ հէր սընթլ թէպա-
սընը քէնտիլիլէ պիրիլգա գուլ վէ
քէօլէ իլլէնէն պիր Բատիլանը ա-
լիլնալըն, պիր թառաթը հիւթէթ-
րէնալըն աթը Հիւմաեուլարընտա
եաշաթօլու: Աղլու հիւթէթ վէ
լուլթի ու մէրհամէթ պիր հիւթէթա-
տա իթթիմա իտիլնէ, միւլթիլէր
եաթընըրար:

Պիլ էրմէնիլէր իսէ, շու հիւթէթի
ճէլիլ վէ մէրհիլմի շալիլէյի իսիւ-
րէվանէնէ հէր վաղըթ իսպաթը իս-
թիլիլագ իթմէլիլիլ քի, տէվամ վէ
տէրէճէն տաաթէթիլմիլ մէմալիքի
սալիլէտէ պոլլունտան էրմէնիլէրին
միւլթիլի հասէտի օլուն:

Յունվարըն Շիւնտէ նալիլ օլուն-
ղունտա շու աթթիլթի Սէնիլէն,
գաթէն միւլթիլի հասէտ օլմաղ իլլն
քեաթի տուր: Էրմէնի մէվթուլարը
ալէյհիլնաթի գանիլնաթ վէ իսնա-
տաթ տիլէր պիր մէմէթլէրիլն վու-
գու պոլլունտա իտի, գանուլն չիտ-
տէթիլնտէն գուլթոլունտաղար իտի:

Պիւնէն ալէյհալէթլու Բատի-
լանըմը հաղթէթլէրին մէրհիլմի
Հիւմաեուլարընը միւլի օլմանա
ուլունգը հիւթէթի կիլանըգլմէթի

Թառաթիլէրին զատրինի պիլմէ-
լիլիլ: Գալպիլիլ, էօմիլիլիլիլ
ուլունը միւմիլնէվթուրը Միւլիլ-
քեանէլէրինտէ ֆէտա իթմէլիլիլ,
վէ ճիւլի պիր միւնաթիլթիլիլիլ-
լէ, թէտէյի միւլթիլիլիլիլ գալպի
նաղիլիլ Հիւմաեուլարընտա թէէս-
սիլաթա սէպէպիլէթ վիլմէլիլի-
լիլ:

Ալմաթըմ սէնիլլէյի հաղթէթի
Բատիլանի ապաղը ճէմիլէսինտէն
օլմաղ իւզրէ, էրմէնի մահպունիլի-
լին տահա 11 նէֆէրի պու քէրէ
աթիլ ճէլիլ Շահանէնէ մազարի-
լէթլէ, տիւնքի կիւն սէպիլլէրի
թալիլիլ օլունտաղագ, բալթըր-
իլանէնէ թէսիլմ գըլընտըլարը
մալ մէմուլիլէն զաղթէթալարտա
օլունտուլ տուր:

ԻՃՄԱԼԸ ԱՅՎԱԼ

Ալթիլնա զաղթէթալարը պաղը հա-
վատիսի միւլթիլմէ նէր իտիլթուր:
Կէշէնտէ մէվթը իթթիտարտան
սիւքուլ իտէն Մ. Թրիլգուրի մէյ-
տանա պիր մէսիլէ չըգարըպ, չիւ-
տիլիլ գալպինէթօնու պաշնա միւլ-
թիլաթ տօլամաղ, վէ պիրալթը
քէնտիլիլին թէքրար մէվթը իթ-
թիտարա կէլմէսինի գօլալաթմաղ
մաղսէտիլլէ, Ալթիլնապա պաղը պօշ
կէզմէքտէ օլան Կիրիտ միւլթէհիլ-
լին իսէֆիլէն թահիլէք, վէ Կիրիտ
աղիլմէթլէ հատիլն իյգալնա թէշ-
վիլ իտիլթու իմիլ: Հաթթա պու
պապաթիլ թէշվիլաթը ֆիլիլիլաթ
իլէ թէէյիլիլ իլլէմէք իւզրէ, մէք-
քիւր միւլթիլիլէր թէվթի իտիլմէք
իլին էրպապը սէրվէթտէն պիրիլի
թարաթընտան մէպալիլիլ քիլիլիլ
վէրիլմիլ օլունտուլ ալթիլ մէրվի օ-
լունգ, պու ըլմաեաթըն սահիլ օլ-
ունտուլ հալտէ, Մ. Թրիլգուրիլն
մէվթը իթթիտարտա պոլլունտու-
եթ իլլէն, տէնէնիլա տէ, միւլթաթ-
ֆաղըյիլթիլիլիլ պաղապա պիր
նէթիլիլիլ իլթաթ իթմէլիլ օլան
պիր քէյֆիլիլիլ էէնիլտէն թէճ-
րիլաթ իթմէք ֆիլթիլնտէ պոլլուն-
տուլ թէհաղ ուգ իտէր:

Մ. Թրիլգուրի էվթօլա ալթալը
տիլլէլիլիլիլ թէմալիլլէ վաղըթ
կէշինէն զէվաթտան պոլլունտուլ
հալտէ, պու ալալըգ ումուլ տէվ-
լէթլէրին իտաթիլի սիւքիլն վէ ըս-
հաթը ումուլիլիլ հաղթընտա մէվ-
ճու օլան ամալը մալսուլիլիլ
նաղարը տիլգաթա ալմանըպ, Շար-
գըն պիր քէօշէսինտէ քէպիլի սիւ-
րիլն թաթ իթմիլ պոլլունտան ալ-

ՄԱՅԻՍ ԶԻՉԻՅԻ

(21)

ԹԻՈՐ

«Օ՛ր վաղը՝ մոռնալի հիմապ պիր
զօմէտիս օեռնունա պաշտար իսէ տէ,
աօղէրինէ ապա իրանմանը իւր քէ-
լիմէրինտէ, իրֆալ օլունմանադը-
մը անլիտարմ, վէ պու պապտէ հազգ-
լը օլունդունու բէք չարուք տէքը իր-
տիմ, Զիւնքի պէնտէն կէօրապիւ
մուամլէ իւզէրինէ, անինտէ բէնկինի
կէօթէրիպ, ութանըպ արլանմատան,
«Եվէթ, սիւզ պէնիմ սըրրըմը պի-
լիօրսունուք, ֆազաթ պէյիս եօգ
տուր. հէր նէ օլա պէնիմսինիզ, իսմիմ
իսթէր կասթօն տը ֆէրտէն օլուն, իս-
թէր կասթօն Պուշար, վիզօնթ օլանմ
օլմաեմ, իւնէ իսէ, երնէ օ տուր.
Հիւրիւնէ իրինիզ իեատէ իտէրիմ. վա-
լիտէնիզ մատամ մարքիպտէն պէնիմ ի-
չին միւնապիւ միգտարտա պիր մասշ
ալտըրընք, գըզընըն տա սիգէ պրա-
գըրըմ, վէ օնտան սօնրա իսմիմ պիւլէ
իւլթ մէզսինիզ, տէտի»

«Ազիզէմ վալիտէ, թէքմիւ ֆէյաքէ-
թիմի էվէլի՛նէ սիւզ պիւտիմէք, վէ բէ-
յինիզի ալմաք իսթէտիլիմտէն, քէն-
տիսինէ ճէվապ վէրմէտիմ, Լաքին պու
հաշարինին, գըզըմը էլիմտէն ալմաեա
հազգը վաթ մը տըր»

Մատամ տը Լօրիաք, թէհտիտալի
պիր սուրէթտէ պաշտը սալլաեարաք,
«Գոնունըն իւզպու խուսուտա պու
առէմէ հազգ վէրիպ վիւմէտիլինիզ պիւլ-
մէմ, ֆազաթ նէ էվլաթընը, նէ՛ սէնի
ալմաք իւզրէ պուրաեա կէլմէմսինի
իրիթար իտէրիմ. Գըզըմ, հէր նէ գա-
տար իհթիեար իսթմտէ, էլաե իքինիզի տէ
միւտաֆաա իտէպիլիմիմ էվէլէթ, գը-
զըմ, սիգի միւտաֆաա իտէնէեմ. պու-
նունըն պէրապէր հազգըթէն պիգ զա-
եթ պէտպալթ քիմսէլէրիզ, տէտի,
վէ հէօնկիւր հէօնկիւր ալլամաեա պաշ-
լաթը, Պատէհու շէյլէ իւզվէ իթիթի»

«Անապա շէնրի, պէյլէն ալլաեա իւ-
ֆալ իտիլիլ օլունդունուգտան իա-
պէրտար օլուն իսէ, նէ՛ գատար քէ-
տէր վէ էլլմ հիսս իտէնէք տիր... նէ՛
եարաճաք... նէ՛ եօլտա հարէքթ ի-
տէնէք տիր. Պէլթի օ ալլաթը պուլա-
րաք, քէնտիսինի տուէլլօեա տալլէթ
իլլէնէնէք, պէլթի տէ քէնտիսի թէլլէթ
օլաճաք տըր»

«Ո՞րք, վալիտէնիմ, պու տէտի-
կինիզ օլունաճաք տըր... Հանրինին
հիչ պիր հարէքթէն հազգը եօգ տուր,
վէ պիգէ իտիսանթ իտէն վէ պիգի սօ-
եան շախտա պուրաթընը բէք էյի ան-
լամաքտա տըր. էլլէրիմիզ գօլլարըմը
պաղը տըր. Գըզըմըն նալաեք պիր
իսմէ մալիք օլունդունու, վէ պիր գալպ-
գէնին էվլաթը իտուկինի ալլմէ նաթը
իւան իթմէլլի. Ո՞րք, իսպր, վալիտէ-
նիմ, իսպր, պիգէ օ խուսուտա պաշ-
իթմէք մէնու տուր, վէ պու տէնէլթ-
լի սըրըմ, պիգ, քիմսէլէ, հաթթա
Հանրինի տալիս պիւտիլէմէնիզ... Պի-
չարէ Լուրի՛գ... պիչարէ պիսո՛ւն... գէ-
վալը չօճուք՝ պապաթընըն ճինաեթ-
լէրի աղըրընըն գաթլանմաք իչին հիչ
պիր շէյ եարմամըն տըր»

«Հազգըն վար տըր, գըզըմ. էվէլթ,
էվէլթ, պիգ սիւքիւթ իթմէլլիեթ...
քիմսէլէ, հաթթա Հանրինի տէ պիր շէյ
սէյլէմէլլիեթ... Պէլթի պու առէմ
սէյլիւնիւ թուլաճաք տըր, պէլթի
քէնտիսինի պիւլէնէք պիր մասշ

վէրիլլէնէք օլուն իսէ, մէմալիքի էննէ-
պիեէնէ կիտիպ եաշամաեա րուր ըրգա
կէօթէրինէք տիր. իմտի, քէնտիսինի
կէօթէնէեմ, քէնտիսինի մէթուպ եա-
զաճաղըմ. վէ էլլիւ Բարիսէ կիթմիւլի-
կիմ լազըմ կէլիւտէ, պիգըպթ պէն կի-
տէնէեմ. Սէվիլիւ գըզըմ, սազըն
գօրգմաեաթըն, չիւնէլ ինթիեար պիր
գարեա նէ՛ եարապիլիւր. Անճաք շու-
նու բէճա իտէրիմքի, ութանմատան
աանա մէթուպ եազաճաք օլուն իսէ,
մէթուպարընըն աշմաեաթըն»

«Բէք էյի, վալիտէ, պու խուսու-
տա գաթիլէն վատ իտէրիմ»

Մատամ տը Լօրիաք, ուզուն միւտ-
ալթ գըզընը տէրաղըն իթտիքտէն
սօնրա,

«Գըզըմ, կէօղէրինին եաշընը սիւ...
աղլամա... գէվէն իլլէ իմթիլաճ իթ-
մէք իսթմէտիլինի, վէ պու սէպէպլէ
քէնտիսինի պիրլիքտէ եաշամաճա գա-
րար վէրմիլ օլունդունու Հանրինի սէյ-
լէնէնէեմ... իմտի հայտէ կիթ, գը-
զընը ալ, չիւնքի գէվալը չօճուք՝ սը-
ճաքտան վէ տէմիր եօլտան եօրուլ.
մուշ օլմալը տըր. Գարընտաշընըն պի-
գէ տօղրու կէլալիլինի կէօրիւեօրում.
գէվէն իլլէ մուֆտաթաթթըն հազգըն-
տա քէնտիսինի պաղը մալիւմալթ վէր-
մէլլիլիմ լազըմէ տէն տիր»

Պու միւքեալլէմտէն սօնրա, Պլանշ
տը Լօրիաք, պուլունտուգու սալոնու
թէրլէ, տիկէր պիր գարուտան պիւ-
եիւք պիրապէրի իչէրի կիրալ. Մէր-
գում տէլլիգանը վալիտէսինի խիթա-
պէն,

«Մահրիմանէ միւքեալլէմէնիզ խի-
թամ պոլլաու մու... պիչարէ Պլանշը
բէք զիեատէ մահրուն վէ միւքէտուէր
պուլտում, վէ պու հալտէն, գէվէնին,
մէզպուրէեթի ֆէվէլլաթտէ պէտպալթ
գըլմաքտա օլունդունու նէթիլլէսինի չը-
գարաթմ տէտի»

«Եվէլթ, սէվիլիւ էվլաթըմ, բէք
զիեատէ պէտպալթ գըլմաքտա տըր»

«Եյ չիմտի Պլանշ նէ՛ եարաճաք
տըր»

«Պունտան պէյլէ տալիմա եանըմըզ-
տա եաշանաճաք տըր»

«Վալիտէնիմ, գըզգարընտաշըմը
իւզամէլ տա՛վա մը իտէնէք տիր. էկէր
էյլէ պիր շէյն գալգընըն իսէ, իսմի-
միգ լէքէլլէնի»

«Ո՞րք, սէվիլիւ օլլում, գըզգա-
րընտաշըն գէվէնտէն սուլլէն պըրըմը
տըր. Պիւնապէրին հիչ պիր կէօնա տա-
վաեա գըեամ օլունմաեաճաք տըր, վէ
մէմուլ իտէրիմքի, գէվէն տէ պու խու-
սուտու բէք էյի սալալլը տըր»

«Պու խուսուտան սէյլէտիլինիզ սու-
րէթտէ իսթամ պուլունաճաքտա չիւպ-
հէմ վար տըր. Վալիտէ, պէն սիգէ հիւ
շէյի սէյլլէմէք իսթմէեօրուտմ, չիւն-
քի պիգին տէ, պէնիմտէ էլիմտէն պիր
շէյ կէլէմէլլի իտիւ Հալպու քի գալիմ պի-
րապէրիմիլէ բէք նապիլին վուգու պու-
լան միւլաթաթթարըմտա, անըն կէօ-
րիւլտիւ կիւ առէմէլլէտէն վէ կիրիպ
չըզտընը մահլլէրտէն տօլաեք սըզըլ-
տըմ»

«Եվէլթ, էվէլթ, գըզգարընտաշըն
իլլէ դաեթթ ոուր մուամլէտէ պուլուն-
մուշ տուր. Սէվիլիւ էվլաթըմ, էյլլէ
մատուէլլէր վար տըրքի, պիր գատըն
զիեատէ պաշս իտէմէլլէ, իմտի, օ շախ-
տըն իսմիլին պուլտան պէյլէ սալա ազ-
գընա ալմաք իսթն, սանա միւթէլլէք-
թիւր պուլունաճաղըմ... Պունտան սօն-
րա վաղիլլիլիզ, քէնտիսինի, իչիմիլլաթ
եօգ տուր կիպի ստու իթմէլլէտէն իպա-
րէթ տիր»

(Տեֆաթ)

Թարիգ դազէթասընըն դալլիլինէ,
պու աթէլիաթ իրմալ օլունտուգ-
տան սօնրա, տէրէնին թէքմիլ պո-
եունճա, հիւքիւմէթի Սէնիլլէ եա-
խօա պիր գուլմանիա թարաֆըն-
տան, Գասըմ-բաշատան Ֆէրի-քէօ-
յիւնէ գատար միւ մթէտ օլմաք իւզ-
րէ պիր թրամիլայ խաթթը ինչա ի-
տիլլէնէք իմիլ»

«Տէտէ-աղաճտա պիր իման ին-
չապընա տալիւ մահլլիլ էհալիսի թա-
րաֆընտան Պապը Ալիեէ արգ օլուն-
նան մահլլէր, էվէլլէնէ հիւքիւմէթի
Սէնիլլէնի թէրէտուրտտէ պրազա-
ճաք սուրէթտէ պաղը միւլքիլաթա
թէսաալիլ իթմիլ իսէ տէ, պու
կիւնքի կիւն պու միւլքիլաթ պէր
թարալ օլմուշ կիպի կէօրիւնիւեօրու
1872տէ, հիւքիւմէթ իլլէ Բուլմէլի
տէմիր եօլարը գուլմանիաթ պէյ
նինտէ ագտ օլունմուշ օլան մուգա-
վէլլէտէ, հիւքիւմէթ, պու իմանըն
ինչապընը թէհալիւտ իթմիլ իսէ տէ,
պաղը մէշաղիլի միւլթէլիլիլլէ, մու-
գալլէլլէնին պու պէնտիլինի իճշաթը-
նա մանի օլմուշար տըր. էհալիլի
մահլլիլիլլէնին իսթիտաթը իւզէրինի
հիւքիւմէթ պու իմանըն իհալլէթէն
ինչա իթմէք թաապվուրունտա ի-
քէն, գուլմանիա, 1872 մուգալլէ-
լէսինի իսթիլլաթէն, իմանըն ինչա-
պընը քէնտիսի տէրիւհտէ իթմէք
իսթմէլլէ տիր. նաֆիա նէգարէթի
գուլմանիանըն օլ պապտէ հազգըն-
տան ֆէրաղաթ իթմէնէնէլի միւ-
թալլաթընա, իմանըն ինչապընը
գուլմանիաեա իհալլէ իթմէլլէ գա-
րար վէրմիլ տիր»

Մօնիլթէօրին ըրվաեթիլլէնէ կէօ-
րէ, պու իմանըն վիճուտէ կէթի-
րիլլէսի իչին գուլմանիա, հիւքիւ-
մէթի Սէնիլլէ հիսապընա 6,000,000
ֆրանք սարֆ, վէ պու մէպաղըն ի-
մանըն հասըլաթընտան թաշիլլ
իտէնէք իմիլ, Պունա տալիւ օլան
լաիհա, Բուլմէլի չըմէնտըքէրլէրի
գուլմանիաթընըն Վիլլէնաթա քեա-
յին մէճիլի իտարէսինտէ պիր գալ
կիւնտէն պէրու թէտգիլ օլուն.
մաքտա օլունպ, օլպապտէ եազըն-
տա միւսայիտ պիր գարար ոուտու-
րինէ պէրլէնմէքտէ տիր»

«Սըրպ հիւքիւմէթի թարաֆըն-
տան Բուլմէլի չըմէնտըքէրլէրի իչ-
լէթմէ միւտիլի ումուլիսի Մ. Կրօս-
հօյցա թաքօվօ նիշանընըն 2նճի
վէ Անատօլ չըմէնտըքէրլէրի գուլմ
բանիտաթընըն պաշ քեաթիպի օլան
գուլմանիանըն մէմուրիլլի սապը-
գաթընտան էտվար Հիւլլէնէն իլլէ
գուլմանիանըն մուամլէլաթը իթիւճ-
ճաթիլլէսի միւլթէլլէթիլի Մ. Հանրի
Միւլլէր, վէ Մ. Բուլ Եուլմանօվիլլէ
նիշանըն մէքըլլուրուն Յիւնիւլ ըրլէթ-
պէսինտէն պիրքընըն իթա գը-
լընմըն տըր»

«Ս.յաթըն վիլտեթիլլէնտէ ինչա վէ
իւքիլ իտիլլիլ օլան Կօնլէլի-Տէ-
նիլլի վէ Պալաթըք-Սօֆիա եօլու
չիւպլէլլէրինին իլլէտիլլէսի իչին պու
քէրրէ իճապ իտէն րուլսաթըն ալի
Ս.յաթըն գուլմանիաթընա իթա պուլ-
րուլլալ տուր»

«Սամունտա աթիլտէրի հատի-
սէնին վուգու պուլտուգու իսթան-
պուլլ զազէթասընտա օգաւնմուշ
թիւր»

Մահլլիլի Սմէրիգա գօնսօլոու
պիր գալ կիւն էվէլլէ ինէպօլու տա
մալլիմ պիր Ֆրանսըգ տօթթունա
պիր գալ սանտըգ Ամաիա գօնեա-
ղը կէօնտէրմէք իսթէտիլլէնտէն,
կէմիլիւքալէ պու սանտըգլար ալը-
լարաք, գօնեաք չիլլէրի կէօ-
րիւլլիլլէ, վէ պիւնապէրին մուամլէլա-
թը լաղըմէսի իճրա իտիլլիլ, վէ
հաթթա եօլ թէքթիլլէսի տէ ալլէն-
միլ իքէն, կէն վազըլթ գօնսօլոու
սանտըգլարըն իչինտէ սիլաշ վէ
պարուլթ մէվճուտ օլունդուն չիւպ-
հէսիլլէ, գապթիլլէ միւտիլի թա-
րաֆընտան ալլաթընըն իսպէր ա-
լարաք, գօնսօլոու ֆէնա հալտէ հիւ-
տէթլլէնէլլէք, գապթիլլէ միւտիլի-
նին թարաֆիլլէսինի բէտա իլլէ, միւ-
թէսարըքա պիր բրօթէսթօնամէ
եաղաղըն կիպի, Տէրիսաաթէթտէ
Սմէրիգա սէֆիլլինի տալիլ րաթօր-
թօ կէօնտէրմիլ, վէ սէֆարէթիլլէ
չիլլէնտէթի իւզէրինի, մաքամը
Սատաղաթի՝ Սամուն միւլթէսար-
ըլլէրընտան, պու խուսուտա պա-
լէլլէլլաթի իլլաշաթ թալլէպ իթմիլ
տիր»

«Եէհրիմիլլէ գուհուր իտէն սօն
ֆուրթունա սէպէպիլլէ, Եէտի-գու-
լէ իլլէ Մաթր-քէօլիլ արաթընտա
60 տան գիեատէ, վէ Հիսարտա տա-
լի միւլթէտուրիլ թէլլէլլաթի տի-
րէքլէրի գըրըլլիլ օլունդունտան,
ալլէլլի մուլ մուլապէրաթ դաթթ
օլունմուշ, վէ եալլընըլլէ տէնիլլ
ալլէրտաթի թէլլէլլաթի իսթթը մու-
թաղաթէն իլլէմէքտէ պուլունմուշ
աուր»

«Թրիլլիլլէ նամ ինիլլիլլէ վաթօ-
րու, չըգան ճուլմաա կիւնիւ Զա-
նաք-գալլէ ճիվաթընտա գար ֆուր-
թունաթընա թուլթուլաք գարաեա
օթուրմուշ, վէ վաղիլլէթի թէհիլ-
քէլլէ հալտէ պուլունմուշ տուր»

«Ս.յաթըն վիլտեթիլլէնին պաղը
թարաֆիլլաթընտա գուհուրա կէլլէն
սու թուլթանլարընտա, հէր նէ գա-
տար նու ֆուրսճա թէլլէլլաթ իսպէ-
րի եօգ իսէտէ, հայվանաթ վէ
մէղրուլթա պիւլլէ խայլի իսաթը
վուգու պուլտուգու, վէ պաղը
մահլլէրտէ մուլապէրաթ դաթթ
օլունտուլունտան, իսպէր ալլաթ-
մաթընը, վէ չիմտիլլէ գաաթը 800
նուլթու իլլէ 300 րէստէն գիեատէ
հայլանաթըն գաթըլլար վաթթա-
թընա գուլթարըլտընը մահլլիլի-
տէն իշար օլունմուշ տուր»

ՄԻԻԹԵՆԷՎԻՅԵԻ

Ֆրանսանըն չըմալ ճիհէթիլլէ
քէթրէթլէ եաղան գարլարտան բէք
չօգ սու թուլթանլարըն վուգու պուլ-
մուշ տուր. Սէն-Ֆէլիլլէն չէհրինի
գըրմէն սու պաթմը, վէ պիր չօգ
իսպէլլէր երզըլմըն տըր»

Յուլվար 13 տէ Գարատաղըն
բալիթաթթըն օլան Չէթիլլէ չէհրին-
տէ սօղուք՝ սըֆըրտան աշաղը օ-
լարաք 24 սանթիլլարտ տէրէնէտէ
պուլունմուշ տուր»

Բուսիանըն Շարգօվ չէհրինտէն
եաղըլտընա կէօրէ, վիլտեթիլլէ
մէքըլլէլլէտէ պիր գալ քէօ գար-
լարըն ալլաթընտա գալմըն տըր»

